

برنجی سنه

شعبه يك قريه بنه نشر اولونور

نومرو : ۳۳

269

صاحب امتیازی :-
شعبه نشر قزاقه قلیلی
احمد علی

اداره و تحریر محلی :-
جنال اوغلی جاده سنه دائرة مخصوصه در ..
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایچلیدر ..

نسخه سی هر یزده یکرمی یازده در ..

۲۸ ذی القعدة ۱۳۲۸

وَأَعِزِّ مَوْلَانَا قَوْلًا : إِنَّا جَاءَنَا آذَانُ قَوْمٍ مُّكَذِّبِينَ

شرائط اشتراك :-
سنه لکی ۳۰، آلتی آلتی
۲۰ غرور مدر

ممالك اجنبیه ایچون :-
سنه لکی ۱۰، آلتی آلتی ۶ فراتقدر. اعلانات ایچون
اداره مأموری محمد ذهنی بکه مراجعت ایدیلیر ..

۱ کانون اول امرنجی ۱۹۱۰

۱۸ تشرین ثانی ۱۳۲۶

ایچون احوال ماضیه تمامیه واقف اولماز لازمدر. حالبوکه شیمدیک و قوفک بودرجه سی اورطه ده یوقدر. کرچه « قبل التاریخ » ، « علم انسال قدیمه » ، « علم مکونات قدیمه » شایان حیرت بر صورتله ترقی ایدرک معلومات بشریه بی یک زیاده توسیع ایتکده ایه لرده « الماضی لایعاده » مدلولنجینه بالذات بوتون وضوحیه قابل تدقیق و معاینه اولامایان ماضی نک بوتون سر ائینه واقف اولامایه جنمزد بدیهی در .

ایندی : اعصار سالفه ده ، تحولات ارضیه و جویه ایله بونلرک تأثیراتیه دوچار تحول اولان جمله نباتیه و حیوانیه یوزندن سطح ارضه متمادی مهاجرتلر و وقوعه کلشدر . بوتحولات و نتایجی فهم ایچون یالکیز ماضی حقنه کی معلوماتلر قناعت ایدمه یز . بومعلوماتک نواقضی اکل ایچون بوکون کوزمیزک اوکنده جریان ایدن احوال کماله یی ده تدقیقه مجبورز .

درجه حرارت — بوتدقیقه ثابت اولور که حیات بر خد معین حرارتله تمکندر . حیوانات متکامله ایچون بودارثره امکان براز ده داردر . دیمک که حیات اجتماعی بشر ، یالکیز حیات بشریه نک دکل ، حیات حیوانیه و نباتیه نک دخی امکانیه مقتدردر . حالبوکه حیات بشریه نک مقتدر بولوندی حیات حیوانات و نباتات ، شدتی صووق و صیجاق طرفندن تحدید ایدیلور . بنابرین حرارت ، حیات اجتماعی ده بر عامل دیمک اولور . رطوبت و ییوست — بونلر ، افراط حالده طولایسیله مدنیت و ترقی اوزده رینه و طوغریدن طوغریه افعال حیاتییه اوزده رینه اجرای تأثیر ایدرلر . مثلاً جگرالره جلدک تخراتی انساج آرمه سنده سیالنه نک جریانی تبدلات جزو فردیه نک تسهیلی ایچون لازمدر . حالبوکه صیجاق و یابس یرلر ، ساکن اولان افراد بشرک فعالیت جسمانییه ، صیجاق و رطاب یرلرده کیردن زیاده در . بوراسی نظردقه آلدیمز تقدیرده ییوست و رطوبتک افعال حیاتییه اوزرینه اولان تأثیراتی تسلیم ایدر . ییوست و رطوبتک مدنیت و ترقی اوزرینه اولان بالواسطه تأثیراتی ایه ، هرکسه معلوم و هرکسه مسلم بر کیفیتدر .

[صوکی وار]

تراجم احوال

تولستوی

افکار و مساعیه

— ۱ —

حیاتی بارطافقر ساکی طاشمش اولان « تولستوی » نهایت مقصودیه نائل اولدی . کندی کی دوشونه مین ، و کندی غایه اماله موافق بر میشته یاشایه مایان

عالمیسی نزدندن فرار ایدن یورغون و اختیار تولستوی ، بو صوکی هیجان و زحمت تاب آور مقاومت اولامایه رق بر قاج کون خسته یاندندن سوکرا و قات ایتدی .

تولستوی ، عصر مزک الک بویوک واک شایان تدقیق سیای حکیمی ایدی . تولستوی ک بوتون حیاتی بر سوزله افاده ایدیلر : اندیشه ! ناصل که بوتون حکیماتی « جهل و خیال » کله زنده مند جدر . بونکله برابر تولستوی ک یک مصیب و تماماً حقیق افکاری ده یوق دکلددر . بویوک حکیمه عطف ایتدیکمز جهل ، علی العاده بر جهل دکلددر . تولستوی یک مکمل تبعا تده بولومش و آثار مهمه و کثیره سیله مشاهیر زمانه آرمه سنده بر موقع مخصوص طومش اولمغه معنای عادسیله جاهل اولاماز ، لکن بوتون فلسفه سی « حقیقت انسانی » بی بیله مده دن یرلی کلن افکار و امال اوزرینه ایتا ایدیور . روسیه کی جنت تمصب و سوبه سنده کی نک حکمفرما اولدینی بر یرده بیله تولستوی حقیقه یرو اولاجق یک آز کیمه بولومش اولماسی حکیمانه کی حصه خیالک بویوک ککنی کوسته ریر .

بو جهلک ایجاب اولارق تولستوی انسانی فطرت حقیقه سیله دکل ، کندی ظنیه ییلر ؛ و بو خیالک ایجابی اولارق مزاج بشرله مناسبی اولمایان علاجلرله امراض اجتماعی تدوییه قالدیشیر . احتمال که تولستوی ک اکثر افکارینک حساس و جیدانلری رفته کثیره جک قدر عالی و نجیب اولیشی بونددر .

تولستوی ک بوتون تمیلات و نظریاتی شو جله ایله قابل افاده در : چالیشکیز ، کیمسه بی اغفال ایتدیکمز ، اولدیرمه ییکمز ، سهویشکیز که سعادتک آله ایدسکیز . حیانتکیزی ، و جیدانکیزی تظہیر و تصفیه ایدیکمز ، ایشته اووقت نائل سعادت اولورسکیز .

بوعلوی سوزلرک ساحه بشریتده بر کونا تطبیقات عمومیه یعنی اجتماعیه سی اولامایه جفتی تاریخ بزم کوسته ریور . و انسان ملک اولدینی ، اولامایه جینی ایچون بوعلوی دستورلری قبول ایله برابر صافیانه تطبیق ایتدیکمز ککنی علم احوال الروح بزم بیلدیریور . برده : عجباً بالاده کی دستورلر ، کافل سعادت می در ؟ ظن ایتدیز . تولستوی . قلب بشرک انما قده دالامادینی ایچون اولمبارده کی آج احتراماتک یالکیز اولقنه لرله دوامایه جفتی و حتی احتراض تعظیم ایدلدیکمه سعادت نسیبه نک بیله آله کچه میه جکنی کسدره میور .

تولستوی ، دماغ وادرا کدن زیاده « اشتغال جسمانی » طرفداری در . تولستوی ، بومبختنه بلکه ده فرق بیله ایتدیز : عقل فقر الری نه قدر مسعوددر ! دستور انجیلینه اتباع ایدیور . تولستوی ، فنونی ایکی به تقسیم ایدیور : طوغری ، و یا کاش . بوتون حدتی ، غلیانلری « یا کاش فنلرک مجموعی اولان فلسفه قیه » علینهدر .

تولستوی کوره علوم و فنوندن هر برینک کندی نه خاص بر زمینی وارددر . مثلاً حکمت طبیعه قوا آرمه سنده کی مناسبات قوانین طبیعه بی تدقیق ایدر ، لکن بالذات « قوه » نک نه اولدینی آراشدیرماز . کیمیا ماده نک

مناسبتندن بحث ایلر ، لکن بالذات « ماده » نک نه اولدینی واصلی تعریف و تفهیم ایله اوغراشماز . و هم جری . بوسیه منی بونلردن انسانیته بر ضرر کیز . یا فلسفه ؟ ایشته تولستوی ک قارا قونجولوسی . بوقوجه حکیم ، عمرخی نلسفه ایله اشتغال ایتشکن فلاکت انسانییه فلسفه ده بولیور . علوم و فنوندن استعاره ایتدیک مواد ترک ایدرسه ، فلسفه بر هیچ دن عبارت قالیر ، دیور . تولستوی ک بوفکرکی تقریباً طوغریدر . فی الواقع معلومات بشریه نک نهایت قسمیه اشتغال ایدن فلسفه ، علوم و فنون استغنا ایدرسه بر هیچ قالیر . مع مافیه علوم و فنونک اشتغال ایتدیک نهایتله اشتغال ایتدیکم ، بشریتک آلدیم می در ؟ بوندن استغنا ایدیه ییلر می ؟ اگر حقایق اشایی و اسباب موجودتی تفحص خاصه سی و جیدان بشره ، قلب انسانه مودوع بر احتیاج طبیعی و فطری اولماسایدی ، انسانه دینک دخی لزومی اولماق لازم کلیردی اواقما تولستوی ک مقصدی بو نتیجه دن جوق اوزاقدیر ، لکن نهایت مباحثه قارشی کوستردیکی تنفردن چیقان نتیجه بودر .

تولستوی « فنی فلسفه » بی بو صورتله رد و تلعبن ایتدکدن سوکرا « فلسفه نک انجیق علوم اخلاقیه بی سرمایه ایدینه ییلر جکنی » سرد ایدیور . اخلاقیات ، فی الواقع ، حکمتک موضوعلرندن بری در ، ناصل که ادبانک دخی وسائط و مقاصدن بری اخلاقیاتدر . لکن ادراک بشر یالکیز بو قدریله اکتفا ایدیه ییلر می ؟ بو سؤاله تاریخ « خیر » جوانی و بریور . تولستوی ، طوغری فنک انجیق اخلاقیاتی تحریدن عبارت اولدینی سوبیلور که بو حالده دخی فن ایله دین و حکمتک موضوعلری ده ، زمینلری ده قاریشدر بر مش اولور .

تولستوی : فکر اخلاق ، ایلک طوغری تمایل ایدن اداره یه تابعدر . « دیور . اراده بشریه نک ایلک تمایل اولدینی ثابت بر قضیه اولمادقن ماعدا چوجقار اوزرنده یایلان تجربه لر ، فطره بشریه نک ایلکدن زیاده نالغه تمایل اولدینی ظننه قوه و بریور . تولستوی ، طبیعت بشریه ده ایلک و اخلاقیات طوغری تدالی بهر خفیه بولمغه برابر « بیلکم » و « آراشدیرمق » خصیصه لر بی ده بولیور . اراده بشریه نک بو ایکنجی شکلی یعنی بیلکم آرزو و اضطراری مثبت بر قضیه در . شو حالده تولستوی ، تحری حقایق ایچون واسطه انسانییه اولان « حکمت » ی رد ایتدیم می لازم کلیردی . زیرا اخلاقیات ، ناظم طراز میشت و قانون حرکات ایه ده هیچ بر وقت « بیلکم » احتیاجی اشاع ایدر . اخلاقیات ، علمدن دوغار ، لکن اخلاقیاتدن علم دوغماز . تولستوی ک نظریاتیه ایه انسانک بیلکم احتیاجی یا حذف ایدلکه و یا آج قالمغه محکومدر .

[صوکی وار]